

Tutki, miten hapon laimentaminen vaikuttaa sen pH-arvoon.

Välineet

- 53053** Keitinlasi 250 ml Pyrex
50012 Mittalasi 100 ml lasia, korkea
55003 Sekoitussauva, lasia, 6 x 200 mm
48020 pH-kynä 0-14 tai
59683 yleisindikaattoripaperi

Aineet

- 59644** Titrausliuos HCL 1M, 1 l
59683 Yleisindik.paperi pH 1-11 1 rla

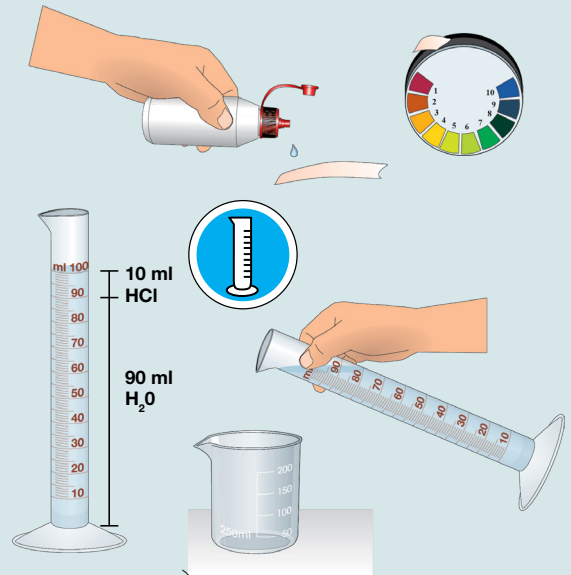

Turvallisuus

- 49004** Suojalasit
46006 Työtakki

Suoritusohjeita ja kysymyksiä

- Mittaa suolahapon pH yleisindikaattoripaperilla tai pH-kynällä.
- Hapon laimentaminen, 1 osa happoa ja 9 osaa vettä.
 Pane 90 ml vettä mittalasiin.
 Lisää 10 ml happoa.
 Kaada laimennettu happo keitinlasiin.

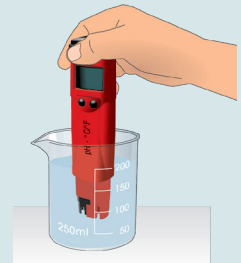
Mittaa pH pH-kynällä tai yleisindikaattoripaperilla.

Huuhtele mittalasi puhtaalla vedellä.

Huuhtelu ennen mittausta

- Laimenna keitinlasissa oleva happo uudestaan suhteessa 1 osa happoa ja 9 osaa vettä ja mittaa liuoksen pH.

Näytteen mittaaminen

- Mittaa pH laimennoksista 1:10, 1:100 ja 1:1000.

Toimi samoin kuin kohdassa 2.

Huuhtelu mittauksen jälkeen

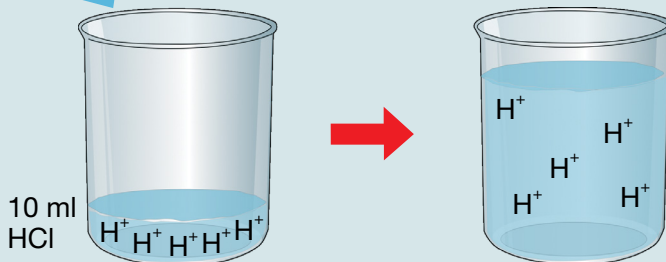
Havainnot ja päätelmät

Laimennos	Hapon väkevyys	pH
1	1M	
1:10	$1\text{M}/10=0,1\text{M}$	
1:100	$0,1\text{M}/10=0,01\text{M}$	
1:1000		

Tehtäviä

1. Mitä tarkoittaa sanonta ' Ensimmäinen vesi, sitten happo, muuten tulee silmään rakko'?
2. Mikä aiheuttaa happamuuden?
3. Selitä kuvan avulla mitä happamuudelle tapahtuu, kun happoa laimennetaan?

Lisätään
90 ml
 H_2O

4. Mitä pH:lle tapahtuu, kun happoa laimennetaan?
5. Kuinka paljon pH muuttuu, kun happo laimennetaan suhteessa 1:10?
6. Mikä on neutraalin aineen pH?
7. Mitä pH -arvolle tapahtuu, kun aineen emäksisyys lisääntyy?
8. Litran astia on täynnä natriumhydroksidiliuosta, jonka pH on 10. Auringon paahteessa 9 dl vettä haihtuu pois. Mikä on jäljelle jääneen liuoksen pH?
9. Liimaa vihkoon Cola-juoman tuoteseloste (etiketti). Mitkä aineet aiheuttavat sen happamuuden?
10. Aineen esittely: Fosforihappo.
  1. Mikä on sen kemiallinen kaava?
  2. Mitä alkuaineita siinä on?
  3. Miten sitä valmistetaan?
  4. Mihin sitä käytetään?